

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 68/26

U Luxembourgju 7. svibnja 2026.

Presuda Suda u predmetu C-747/22 | INPS (Socijalna pomoć i pravo na zapošljavanje – Neizravna diskriminacija)

Pristup socijalnoj pomoći i pravo na zapošljavanje: uvjet boravišta u trajanju od deset godina predstavlja neizravnu diskriminaciju korisnika međunarodne zaštite

Stranom državljaninu kojem je odobrena supsidijarna zaštita u Italiji oduzeto je pravo na „minimalni državni dohodak“ (socijalna davanja s mehanizmom profesionalne integracije), nakon što je tijekom upravnog nadzora utvrđeno da ne ispunjava uvjet predviđen talijanskim pravom koji se odnosi na boravište na državnom području u trajanju od najmanje deset godina. Oспорavao je tu odluku pred talijanskim sudom, koji je Sudu uputio zahtjev za prethodnu odluku kako bi utvrdio predstavlja li taj uvjet neizravnu diskriminaciju stranih državljana.

Sud presuđuje da se na odobravanje minimalnog državnog dohotka primjenjuje načelo jednakog postupanja prema korisnicima međunarodne zaštite i nacionalnim državljanima, kako u pogledu prava na zapošljavanje tako i prava na minimalni dohodak. Taj uvjet, iako se jednako primjenjuje na talijanske državljanke i na strance, prvenstveno utječe na strance. To različito postupanje nije opravdano činjenicom da odobravanje minimalnog državnog dohotka, prema tvrdnjama talijanske vlade, podrazumijeva značajan administrativni i gospodarski izdatak. Slijedom toga, predstavlja neizravnu diskriminaciju i zabranjeno je pravom Unije.

Korisnik supsidijarne zaštite, koji zakonito boravi u Italiji od 2011. godine, primao je „minimalni državni dohodak“, socijalnu povlasticu s mehanizmima profesionalne i društvene integracije. Za odobravanje te pomoći bilo je potrebno ispuniti uvjet boravišta na talijanskom državnom području u trajanju od najmanje deset godina, od kojih posljednje dvije moraju biti uzastopne.

Nakon nadzora, Nacionalni institut za socijalnu sigurnost (INPS) utvrdio je da taj uvjet nije ispunjen. Stoga je tom korisniku prestao isplaćivati potporu i zahtijevao povrat neosnovano primljenih iznosa.

Zainteresirana osoba osporavala je tu odluku pred talijanskim sudom, tvrdeći da uvjet boravišta u trajanju od deset godina predstavlja neizravnu diskriminaciju, s obzirom na to da ga je lakše ispuniti talijanskim državljanima. INPS je pak tvrdio da svrha tog dohotka nije ispunjenje primarne potrebe, nego da ulazi u okvir politika zapošljavanja i integracije, čime se opravdava zahtjev postojanja stvarne veze s talijanskim državnim područjem.

Smatrajući da bi taj uvjet mogao biti diskriminatoran i neproporcionalan, nacionalni je sud uputio Sudu zahtjev za prethodnu odluku kako bi provjerio njegovu usklađenost s pravom Unije.

Sud, kao prvo, utvrđuje da „**minimalni državni dohodak**“ istodobno predstavlja mjeru prava na zapošljavanje, na koju se primjenjuje načelo jednakog postupanja prema korisnicima međunarodne zaštite i nacionalnim državljanima¹, i osnovnu socijalnu povlasticu u obliku minimalnog dohotka, na koju se također primjenjuje to načelo².

Kao drugo, **uvjet boravišta u trajanju od deset godina**, iako se jednako primjenjuje na građane države članice i korisnike međunarodne zaštite, **prvenstveno utječe na strance i predstavlja njihovu neizravnu diskriminaciju**, koja je načelno zabranjena.

Kao treće, Sud smatra da **taj uvjet nije objektivno opravdan** činjenicom da odobravanje „minimalnog državnog dohotka“, prema mišljenju talijanske vlade, podrazumijeva značajan administrativni i gospodarski izdatak, što opravdava njegovo odobravanje samo osobama koje su dobro integrirane u nacionalnu zajednicu.

Sud u tom pogledu ističe da dodjela socijalnih davanja nekoj osobi za dotičnu instituciju znači jednake troškove bilo da je ta osoba korisnik međunarodne zaštite ili državljanin dotične države članice.

Usto, kad je riječ o mjerama prava na zapošljavanje i osnovnim socijalnim davanjima poput „minimalnog državnog dohotka“, korisnicima međunarodne zaštite pravom Unije priznaje se pravo na jednako postupanje, pri čemu se državama članicama ne dopušta propisivanje dodatnih uvjeta ili ograničenja, uz one koje je predvidio zakonodavac Unije. Međutim, trajanje boravka na državnom području države članice nije predviđeno pravom Unije kao kriterij za priznavanje dotičnih pogodnosti tim korisnicima.

Osim toga, uvjetovanje odobravanja tih pogodnosti boravištem u trajanju od deset godina u dotičnoj državi članici u suprotnosti je s ciljem prava Unije koji se sastoji od osiguravanja minimalne razine pogodnosti korisnicima međunarodne zaštite, čiji status po samoj svojoj prirodi nije trajan i može biti opozvan, što za posljedicu, ovisno o slučaju, ima vraćanje dotične osobe u zemlju njezina podrijetla.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Što proizlazi iz članka 26. [Direktive 2011/95/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite

² Kao što je to navedeno u članku 29. Direktive 2011/95